

WWF

ДОКЛАД

ЕС

2017

МОРСКАТА ХРАНА И СРЕДИЗЕМНО МОРЕ:

МЕСТНИ ВКУСОВЕ, СВЕТОВНИ ПАЗАРИ

ПРИНОС

Текст и редакция WWF Mediterranean /

Evan Jeffries (www.swim2birds.co.uk), основно базиран на данни от два скорошни доклада:

Study on the interplay between national and imported seafood products in the markets of EU Mediterranean Member States (Croatia, France, Portugal, Greece, Italy, Spain and Slovenia), от Proyectos Biológicos Y Técnicos, S.L, юли 2016

Assessment of South-North seafood trade flows within the Mediterranean – including all Maghreb countries, от Хавуер Масуас и Марк Савару, Canaest Consultores, декември 2015

Дизайн: Катрин Пери (www.swim2birds.co.uk)

Снимка на корицата: Рибар в Устика, Италия –
© Клаудиа Амико / WWF

Библиографията и източниците са налични онлайн на www.mediterranean.panda.org

Публикуван през май 2017 от WWF – World Wide Fund For Nature (предишния World Wildlife Fund), Гланд, Швейцария.

Всяко възпроизвеждане на доклада изцяло или в частност трябва да упоменава заглавието и да посочва гореспоменатия издател като носител на авторските права.

© Текст 2017 WWF. Всички права запазени.

ОСНОВНИ КОНТАКТИ

Marco COSTANTINI

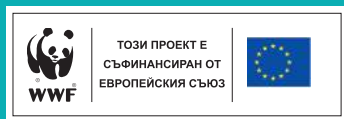
Fisheries Project Manager, WWF Mediterranean
mcostantini@wwfmedpo.org

Chantal MENARD

Communications Manager, WWF Mediterranean
cmenard@wwfmedpo.org

WWF е една от най-големите и с най-голям опит независими организации за опазване на околната среда в света с над 5 милиона поддръжници и глобална мрежа, активна в над 100 страни.

Мисията на WWF е да спре разрушаването на околната среда и да построи бъдеще, в което хората да живеят в хармония с природата, като опазва биологичното разнообразие и по този начин осигурява устойчивата употреба на възобновяеми природни ресурси и насърчава намаляването на замърсяването и разточителното потребление.

Този доклад бе съставен като част от проекта на WWF „Полезната риба“, съфинансиран от ЕС. Проектът „Полезната риба“ има за цел да повиши

осведомеността за глобалното влияние на избора на морска храна в Европа и ефекта от този избор върху хората в развиващите се страни.
www.fishforward.eu

Disclaimer: Тази публикация е съфинансирана от Европейския съюз. WWF носи цялата отговорност за съдържанието на тази публикация и по никакъв начин не може да се приема, че тя отразява гледната точка на ЕС.

© Claudia Amico / WWF

СЪДЪРЖАНИЕ

ОБЩ ПОГЛЕД

Морската храна е от основно значение за Средиземно море, но запасите са под натиск и местната търговия разчита на много по-голяма глобална мрежа

4

СВЕТОВЕН ВНОС: МЕСТНИЯТ СПЕЦИАЛИТЕТ

Европейските средиземноморски страни любители на рибата внасят почти двойно повече морска храна отколкото е местното производство

5

СРЕДИЗЕМНО МОРЕ: РИБА НА ГЛОБАЛЕН ПАЗАР

Регионалната търговия с морска храна в една графика

6

СЛОЖЕН МЕЖДУНАРОДЕН ПАЗАР

Европейските потребители разчитат на риболовци в развиващите се страни

8

КАК СТИГНАХМЕ ДОТУК?

Някогашното изобилие в Средиземно море страда от десетилетия от увеличаване на търсенето и намаляване на запасите

9

В ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВИЯ РИБОЛОВ В СРЕДИЗЕМНО МОРЕ И ОТВЪД НЕГО

Ефективното управление и образованите потребители са от основно значение

10

ВЪЗХОДЪТ НА АКВАКУЛТУРИТЕ

Устойчивите аквакултури допринасят все повече

12

ТЪРГОВИЯТА С РИБА И МЕЖДУНАРОДНОТО РАЗВИТИЕ

Ползите са възможни само ако се създадат подходящите условия

13

НАРЪЧНИК ЗА УСТОЙЧИВА МОРСКА ХРАНА

Дигиталното приложение на WWF помага на купувачите в Европа да направят правилния устойчив избор

15

ОБЩ ПОГЛЕД

Хората винаги са разчитали на рибата. Тя е важна част от диетата и хранителните навици по света и основен източник на протеини и други хранителни вещества.

Рибата е най-търгуваната хранителна стока в света, докато тя пряко осигурява продоволствената сигурност на крайбрежни общности, повечето от които са в развиващите се страни.

**800
МИЛИОНА**
ДУШИ ЗАВИСЯТ ОТ
РИБОЛОВ И ИНДУСТРИЯТА
ЗА МОРСКА ХРАНА

Около 800 милиона души зависят от рибата и индустрията за морска храна. Здравите рибни запаси играят жизненоважна роля за поддържането на морските екосистеми, от които всички ние имаме полза. В социален план, риболовът е начин на живот от поколения и все още е в основата на много култури до ден днешен.

Рибата е много важна за Средиземноморието. И местните, и туристите гледат на малките риболовни общности, рибните пазари, ресторантите за морска храна и морското наследство като център на уникалната икономическа, социална и културна идентичност на региона. Изобилието от прясна местна риба е също толкова част от Средиземноморието, колкото и неговите златисти плажове и мек слънчев климат.

Само че тази широко разпространена представа е доста далеч от реалността.

Истината е, че повече от 93 процента от оценените рибни запаси в Средиземно море са застрашени от свръхулов и тяхното бъдеще е несигурно. Риболовците от европейските средиземноморски страни ловят около три пъти повече от улова си във водите на Атлантическия океан и са навсякъде във всеки световен океан с изключение на Антарктическият атлантически океан.

93%
ОТ ОЦЕНЕНИТЕ ЗАПАСИ
В СРЕДИЗЕМНО МОРЕ СА
ЗАСТРАШЕНИ
ОТ СВРЪХУЛОВ

Какво да кажем за по-голямата част от рибата по щандовете и в менютата на европейските средиземноморски страни? Тя е внос, предимно от развиващите се страни. Всъщност за всеки килограм риба, уловена или отгледана от европейските средиземноморски страни, почти два килограма друга риба се внасят отвън.

Индустрията на морската храна в Средиземно море е част от една мрежа, която се простира около света. Рибата, която хората купуват в региона, се отразява пряко не само на тяхната околна среда и общество, но също така и на хората далеч от този регион, много от които живеят в развиващите се страни. Спешно се нуждаем от нови подходи и по-добри начини на управление на нашата връзка с рибата и океаните, както и да внедрим устойчивостта в основата на подхода ни към рибата и към бъдещето.

Тук в Средиземноморието има доста работа за вършене, но това важи и за рибарствата по света. Ако страните се обединят, ако погледнем към науката, ако риболовците се фокусират върху бъдещето, както и върху настоящето, и ако всеки един любител на рибата изиграе своята роля, тогава ще можем да осигурим бъдеще за нашата риба.

СЛОЖЕН МЕЖДУНАРОДЕН ПАЗАР

**€34,57
МИЛИАРДА**

РАЗХОДИ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ
СРЕДИЗЕМНОМОРСКИ
СТРАНИ ЗА РИБА И РИБНИ
ПРОДУКТИ ПРЕЗ 2014

**7,5 МИЛИОНА
ТОНА**

РИБА СЕ КОНСУМИРА
ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ
СРЕДИЗЕМНОМОРСКИ
СТРАНИ ВСЯКА ГОДИНА

**2,75 МИЛИОНА ТОНА
МЕСТЕН УЛОВ**

**ПОЧТИ 5 МИЛИОНА ТОНА
ВНОС**

Зависимостта на Средиземноморието от други страни е голяма изненада за повечето любители на риба, а това наистина е част от света, където този въпрос се възприема много сериозно!

Страните от ЕС в региона – Хърватия, Франция, Гърция, Италия, Словения, Испания и Португалия (европейското Средиземноморие) – са сред най-големите потребители на риба в света. През 2014 г. страните от европейското Средиземноморие са похарчили около 34,57 милиарда евро за риба и рибни продукти, около 63 процента от общия разход на ЕС.¹ Испания, Италия и Франция съставляват повече от половината от цялата стойност за ЕС, въпреки че имат едва около една трета от населението на ЕС.

Ако вземем други числа за съпоставка, средното годишно потребление на региона е 33,4 кг риба на глава от населението, в сравнение със средно потребление за ЕС от 22,9 кг и средно потребление за света от 19,2 кг на глава от населението. В Португалия потреблението е огромните 56,8 кг, повече от един килограм риба на човек всяка седмица. Следва Испания с 42,4 кг.²

Европейските средиземноморски страни съставляват 36 процента от рибата, внесена от страни извън ЕС, и 42 процента от търговията между страните членки.³

За да добием по-добра представа за мащаба на търговията, европейските средиземноморски страни консумират почти 7,5 милиона тона риба всяка година, но само около 2,75 милиона тона идват от местни източници. Това поставя страните в позиция да търсят много по-голям дял от рибата си от другаде: почти 5 милиона тона всяка година.⁴

Любителите на риба в Средиземноморието всъщност са основни участници на един глобален пазар и техните потребителски навици има глобален ефект. Затова наистина е много важно потребителите да разберат колко значим е техният избор.

1. EUROSTAT, 2014. 2. FAO, 2011. 3. EUMOFA, 2014. 4. FAO, 2011.

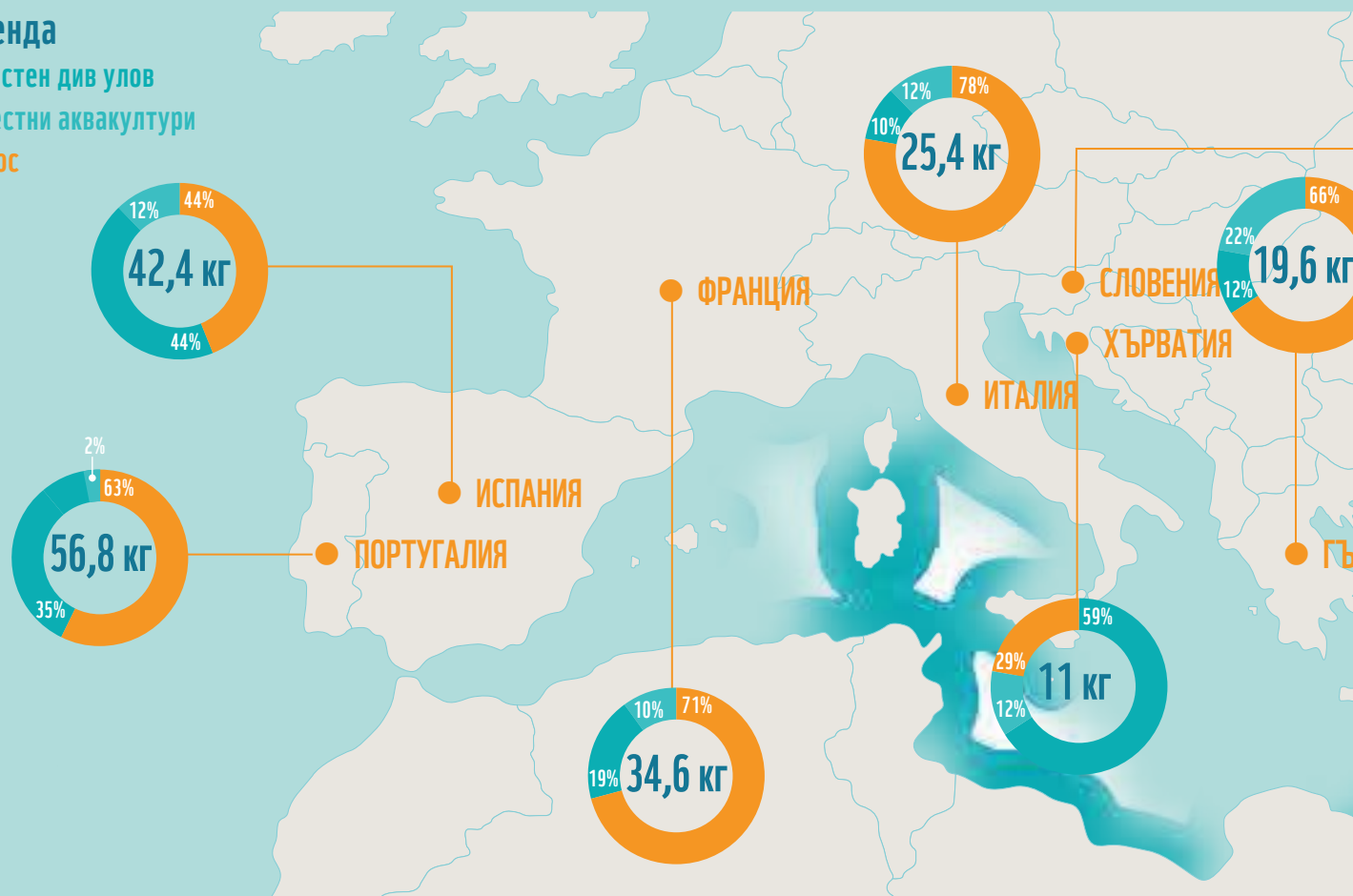
СРЕДИЗЕМНО МОРЕ

РИБ
ГЛО

ЕВРОПЕЙСКИ СРЕДИЗЕМНОМОРСКИ СТРАНИ: КОЛКО РИБА КОНСУМИРАТ И КОЛКО РИБА ВНАСЯТ? КГ/ГЛ

Легенда

- Местен див улов
- Местни аквакултури
- Внос

Данни: EUMOFA/EUROSTAT; FEAP; Statistical Office of the Republic of Slovenia

СЕВЕР/ЮГ ТЪРГОВИЯ С РИБА В СРЕДИЗЕМНОМОРИЕТО

БА НА ОБАЛЕН ПАЗАР

АВА ОТ НАСЕЛЕНИЕТО/ГОДИШНО

nia, 2011; FAO 2013; Croatian Bureau for Statistics, 2015

ИЗНОС КЪМ ЕС: US\$ (000s)

- **МАРОКО:** \$596,533 (58,77%)
- **ТУРЦИЯ:** \$237,750 (23,16%)
- **МАВРИТАНИЯ:** \$152,665 (11,07%)
- **ТУНИС:** \$111,934 (5,89%)
- **ЕГИПЕТ:** \$8,440 (0,58%)
- **АЛЖИР:** \$6,579 (0,51%)
- **ЛИБИЯ:** \$97 (0,02%)

ВНОС ОТ ЕС: US\$ (000s)

- **МАРОКО:** \$131,941 (21,27%)
- **ТУРЦИЯ:** \$26,912 (6,74%)
- **МАВРИТАНИЯ:** \$106 (0,03%)
- **ТУНИС:** \$30,839 (4,64%)
- **ЕГИПЕТ:** \$146,515 (63,09%)
- **АЛЖИР:** \$15,436 (2,58%)
- **ЛИБИЯ:** \$9,352 (1,66%)

Данни: UN Comtrade 2013

СРЕДИЗЕМНОМОРСКИ/ЧЕРНОМОРСКИ ВИДОВЕ:

Местен улов (основен %) Дялове от пазара (в %)

8%

Главоноги

Местен 18% Внос 82%

7%

Ракообразни

Местен 28% Внос 72%

21%

Дънни

Местен 96% Внос 4%

6%

Мекотели*, миди

* с изключение на главоногите

Местен 68% Внос 32%

42%

Сардини, аншоа

Местен 100%

6%

Разни пелагични

Местен 60% Внос 40%

5%

Риба тон, риба меч

Местен 25% Внос 75%

5%

други

Местен 60% Внос 40%

СЛОЖЕН МЕЖДУНАРОДЕН ПАЗАР

Европейските средиземноморски потребители харесват прясна риба и видове, които считат за „местни“. Те предпочитат основно малки пелагични риби

**1,8
МИЛИОНА
ТОНА**

ВНОС НА ЕВРОПЕЙСКОТО
СРЕДИЗЕМНОМОРИЕ
ОТ РАЗВИВАЩИТЕ СЕ
СТРАНИ В РЕГИОНА

(сардини, аншоа, т.н.), както и риба тон, миди, скариди, главоноги (октоподи, калмари, т.н.), хек, пагел и лаврак. Малките пелагични риби съставляват 30% от улова в европейските средиземноморски страни¹, но много от другите най-често срещани видове силно зависят от вноса, а сега, когато популациите на легендарни средиземноморски видове като рибата меч намаляват, често техният улов също идва от по-далече.

Голяма част от вноса идва от Северна Африка, където търговията има преки социално-икономически последици и отражения върху околната среда: през 2014 г. европейските средиземноморски страни са внесли около 1,8 милиона тона от развиващите се страни в региона (Мароко, Турция, Мавритания, Тунис, Египет, Алжир, Либия), заедно с около 335 000 тона риба, уловена чрез лиценз във водите на тези страни.² Местните риболовци целят да ловят високостойностни видове за продажба в пряно състояние на пазарите на европейските средиземноморски страни. Цели общности в Северна Африка разчитат например на любителите на октопод в европейските средиземноморски страни.

Търговията не е само еднопосочна: европейските средиземноморски страни също изнасят риба към южното средиземноморие, макар и в по-малки количества, но почти целият износ се състои от обработени или консервирани продукти, които се продават на сравнително ниски цени. Всъщност значителна част от рибата, която европейските средиземноморски страни изнасят, не е директно предназначена за човешка консумация: например рибно брашно от аншоа или друга риба за стръв се използва предимно в аквакултурите, докато почти цялото голямо количество замразена скумрия, изнасяна за Мавритания, се използва за стръв от промишления риболов с парагади с цел видове, които да се продават на международния пазар.

© Gerrit Marjui / WWF Netherlands

1. EUROSTAT. 2. EUMOFA, 2014.

КАК СТИГНАХМЕ ДОТУК?

Невинаги е било така. Средиземно море преди е имало повече от достатъчно риба за всички, като е издържало цели общности и е осигурявало основна част от световноизвестната здравословна диета на региона. От октопод до риба тон, от дълбоководни големи скариди до риба

меч – всичко на сергиите в пристанищата е идвало от морето.

От оценените запаси 93 процента са застрашени от свръхулов, което означава, че ако настоящите практики продължат по същия начин, запасите няма да могат да се възстановят и популациите ще се сринат.

93%

**ОТ ЗАПАСИТЕ
СА ПОДЛОЖЕНИ
НА СВРЪХУЛОВ**

Защо? Отговорът на въпроса е комбинация от неустойчиво търсене и неефективно управление. През последните 50 години увеличаването на промишления риболов, лошият мониторинг и контрол, незаконният, недеклариран и нерегулиран риболов (ННН) и екологичните фактори взеха своя тежък данък. Въпреки това, уловът е растял всяка година до средата на 90-те години на 20 в., като достига пик от повече от 1 милион тона през 1994 г.¹

До 2013 г. количеството улов спада до 787 000 тона², но това не е защото хората са се ограничили, това е защото просто рибата вече я няма. Същата картина се наблюдава и в много други морета по света, а текущите усилия да се посрещнат нуждите на потребителите по света е въпрос, към който трябва да се подходи на глобално ниво.

Намаляващите популации създават класически порочен кръг. Риболовците се нуждаят от прехрана, затова отиват по-далеч (използват по-големи мрежи, прекарват повече време в морето, т.н.), за да ловят намаляващи запаси, точно когато запасите се нуждаят от време за възстановяване, което още повече затруднява това възстановяване.

Една от най-разпространените тенденции при намаляващи запаси е да се ловят млади екземпляри, които се улавят, преди да са имали шанса да се възпроизведат, а това има очевидни последствия върху възможността на запасите да се възстановят.

Ако не предприемем сериозни стъпки за опазването на оставащите рибни запаси, Средиземно море може никога да не се възстанови – и това важи за всички морета.

© Oscar Esparza / WWF

1. and 2. The state of Mediterranean and Black Sea fisheries 2016, GFCM.

В ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВИЯ РИБОЛОВ В СРЕДИЗЕМНО МОРЕ И ОТВЪД НЕГО

© Ivan Bura / WWF

© Bruno Rambour / WWF

Както вече видяхме, европейските средиземноморски страни в голяма степен зависят от вноса, за да посрещнат търсенето си на риба. Никой обаче не иска да види ситуация, в която евтиният внос ще означава, че местните риболовци са изправени пред нелоялна конкуренция от други страни за своите специалитети, особено ако по-ниските цени на вносната риба може да се проследят до по-слабо управление и контрол в развиващите се страни.

При положение обаче, че 93 процента от оценените запаси в Средиземно море вече са застрашени от свръхулов, риболовците не могат просто да излязат в морето и да ловят и продават повече, за да се конкурират ценово с промишления риболов в по-далечни води. Падащият улов намалява цялостното риболовно усилие, което води до по-малко риболовни дейности и заетост в много пристанища – традиционният начин на живот изчезва, заедно със социалната спойка, която е осигурявал преди. Трябва спешно да опазим това, което ни е останало, и да работим за едно устойчиво бъдеще.

Обучението има значение. Информираните потребители активно допринасят за по-добри резултати. Ако потребителите знаят какво наистина консумират, как са уловени продуктите, откъде идват и какво въздействие е оказал уловът им, тогава социалните и екологическите фактори играят по-важна роля в потребителския избор. Етикетите на продуктите трябва да са изчерпателни и точни, така че потребителите да могат да разберат и да се доверяват на това, което пише.

Едно по-добро разбиране за устойчивостта и действителното състояние на пазара в европейските средиземноморски страни може да увеличи подкрепата за точните местни видове риба и в същото време да насърчава устойчиви аквакултури, които да отнемат част от натиска върху запасите. По-добро разбиране също ще позволи на потребителите да подкрепят добре управлявани рибарства в развиващите се страни. Във всички случаи обаче проследяемостта е от първостепенно значение: разбирането започва с информация, а точно сега се нуждаем в повече и от двете – от морето до чиниите си.

КАКВО МОЖЕМ ДА НАПРАВИМ

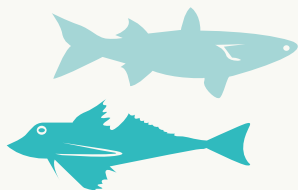
Има няколко очевидни стъпки, които можем да предприемем сега, за да започнем да поправяме нанесените щети, а като се установят, най-добрите практики може да се споделят в целия регион:

УСТОЙЧИВИ РИБНИ ЗАПАСИ

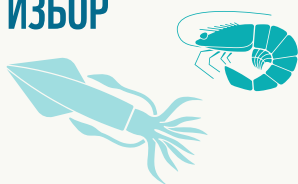
Най-очевидната стъпка е да запазим това, което остава, и да позволим на рибните запаси да се възстановят и да се поддържат на устойчиви нива. Това ще означава европейските средиземноморски страни да работят заедно, за да осигурят устойчиво управление на запасите, опазване на младите екземпляри, ефективни мерки за борба с нарастващите заплахи от ННН риболов и гарантирана проследяемост. Сертификация от организации като Marine Stewardship Council (Съвет за управление на риболова) е най-добрият наличен стандарт, към който да се стремим и за който да се оглеждаме по рафтовете в магазините.

ДА ОПИТВАМЕ РАЗЛИЧНИ ВИДОВЕ

Като стане дума за купуване на риба, човекът си е човек на навика и прави това, което винаги е правил. Това означава, че ние се придържаме към рибите, които познаваме, и риболовците ще се опитат да посрещнат търсенето ни, но ако един вид е застрашен от свръхулов, постоянното му улавяне ще причини сериозни щети на оставащите риби от вида. Въпросните видове варират от страна в страна и от традиция на традиция, но тенденцията си остава същата. Все пак има толкова много друга риба в морето! WWF насърчава потребителите на риба в европейските средиземноморски страни да прекратят извън рамките на навиците си и да опитат нещо ново – например устойчиви местни видове, които се ловят по-рядко, но пък са вкусна алтернатива, или риба от устойчиви аквакултури в региона, или пък внос от устойчив източник като пангасиус от Виетнам, ако той разбира се е био или ASC (Aquaculture Stewardship Council – Съвет за управление на аквакултурите) сертифициран.

ДА ПРАВИМ ИНФОРМИРАН ИЗБОР

Потребителите правят позитивен избор: риболовните кораби в европейските средиземноморски страни може да продават продуктите си, като имат това предвид. В регион, в който потребителите на морска храна обръщат внимание на пресните продукти, качеството и традициите, това е реална възможност за риболовците да подсилят атрактивността на определен вид риба в сравнение с конкуренцията – тук произходът има значение за потребителите и традиционните местни риболовци имат предимство пред промишления риболов от отдалечени краища на света. Продуктите от региона издържат общности и имат голямо културно значение. Ако повече хора разберат откъде наистина идва предлаганата риба, местната устойчиво добита риба става много по-привлекателен избор.

ДА СЪЗДАДЕМ НОВИ ПАЗАРИ

Дребните риболовци нямат много възможности за самостоятелен достъп до нови пазари, но притегателната им сила и потенциалната стойност на улова им могат да се увеличат многократно, ако се координират с други участници по веригата и заедно се фокусират върху начини на продажба, които да са от полза за всички. Тези начини може да варират от подходящо регулирани и прозрачни директни продажби на ресторанти, близо до места за разтоварване на улова (особено в туристическите райони) до идентифициране на нови пазари за видовете по време на сезонните пикове и до договори за дистрибуция с търговци на едро и местни търговци: търговците на дребно се нуждаят от редовни и диверсифицирани доставки, а местните риболовни асоциации могат колективно да осигурят такива доставки. Общности, които са разчитали само на риболова, може да прегърнат други свързани възможности да увеличат привлекателната сила и стойност на основния си продукт – риболовен туризъм, наблюдение на диви животни, културно наследство (риболовни техники, гастрономия, т.н.), устойчиви аквакултури и други сектори, всеки от които може много да допринесе за регионалните икономики, като запазват рибата в основата на новите възможности.

ВЪЗХОДЪТ НА АКВАКУЛТУРИТЕ

Световният улов е намалял с повече от 10 процента от 2000 г. насам, а уловът в ЕС е спаднал с повече от една четвърт през същия период. Освен улов на по-отдалечени дълбоководни видове, аквакултурите са единственият реалистичен начин да се запази или увеличи производството на риба в европейските средиземноморски страни.

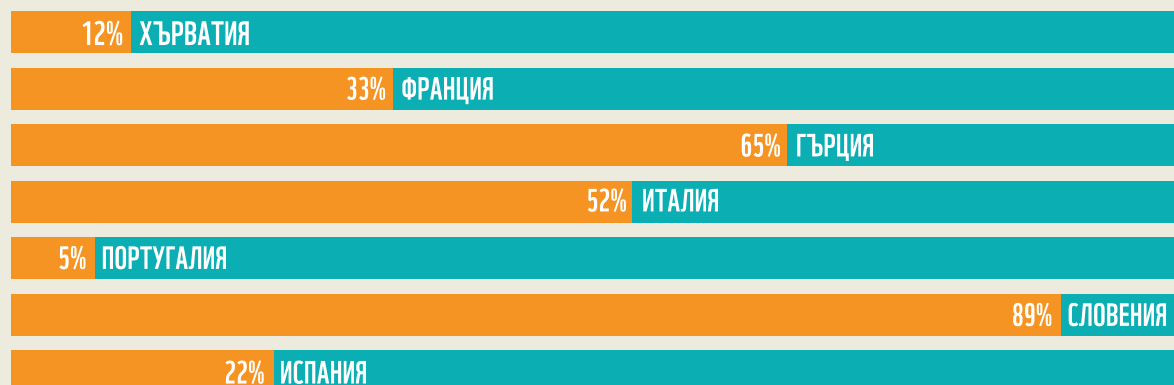
Също както и с риболова обаче има добри и лоши форми на аквакултури. Когато се управляват отговорно, аквакултурите може да са отлична и екологично съобразна алтернатива, която отнема от натиска върху дивите рибни запаси, облагодетелства общностите и много допринася за посрещане на хранителните нужди на страните. Ако се управляват лошо, аквакултурите може да замърсят и увредят екосистемите, да разбалансира местните икономики, да произвеждат продукт с лошо качество или да укрепват практиката с неприемливи работни условия.

Механизмите за сертифициране – като Съвет за управление на аквакултурите (Aquaculture Stewardship Council) и био сертификати – са начин да се помогне на хората, които избират отговорното отглеждане на риба. В това отношение се наблюдава подем: нарастващата информираност на купувачите за истинските последици от избора им подтиква все повече потребители да знаят, че подкрепят социалното развитие и опазването на околната среда, и да искат гаранции за качество.

Това създава един благоприятен кръг от дейности: сертифицираните производители могат да искат по-висока цена за продуктите си поради търсенето, което превръща сертифицирането в привлекателна възможност, към която да се стремят другите производители, докато отговорността не стане обичайното правило както за производителите, така и за потребителите.

Аквакултурите понастоящем произвеждат около една трета от количеството разтоварвания на сушата в европейските средиземноморски страни. Количеството риба от аквакултури в Гърция и в Италия даже надвишава количеството див улов – това отразява ситуацията в световен мащаб, където повече от половината консумирана риба идва от аквакултури.

С КОЛКО ДОПРИНАСЯТ АКВАКУЛТУРИТЕ ЗА РАЗТОВАРВАНИЯТА НА СУШАТА В ЕВРОПЕЙСКИТЕ СРЕДИЗЕМНОМОРСКИ СТРАНИ?¹

1. Croatian Bureau for Statistics ; EUROSTAT; FEAP; Statistical Office of the Republic of Slovenia.

ТЪРГОВИЯТА С РИБА И МЕЖДУНАРОДНОТО РАЗВИТИЕ

Търговията с европейските средиземноморски страни може да помогне за намаляване на бедността в развиващите се страни и да изгради устойчиви запаси в дългосрочен план, но само ако се прави както трябва. Риболовните регулации и контрол трябва да се прилагат ефективно както в страни от ЕС, така и извън него, иначе риболовната дейност на местните риболовни съдове и тези на ЕС може да има обратен ефект: определено има риск от продължаване на отрицателното въздействие както в социално-икономически, така и в екологичен план.

Управлението е от решаващо значение. Всичко изглежда прекрасно на книга да знаем как да се грижим за рибните запаси, но страните трябва да могат ефективно да наблюдават и контролират риболовното усилие във водите си. Една реалистична част от приходите от риболов трябва да се насочи обратно към прилагане на правилата. Без тези пари и управлението, което биха подпомогнали, има опасност да станем свидетели на надпревара към дъното, в която запасите са подложени на свръхулов, ННН риболов расте и злоупотребите с условията на труд стават все по-разпространени.

Важно е също така да осигурим благоприятна местна бизнес среда, която може да създаде допълнителна стойност от дейности, свързани с риболова. Ако инфраструктурата е налице и има среда за местни/частни предприемачества, заетостта и приходите ще последват. В момента обаче много от инвестициите, свързани с партньорски споразумения в областта на рибарството в европейските средиземноморски страни, се ограничават само до осигуряване на разтоварване и места за съхранение за промишления риболов, които имат минимално положително влияние върху местните дребни риболовци.

Трябва да отчетем и да се съобразим и с осигуряването на продоволствената сигурност. За много общности в развиващите се страни рибата е основен източник на протеин и източник на микроелементи от първостепенно значение, затова е важно износът да не става за сметка на нуждите на местното население.

© naturef.com/ Joun & Rius / WWF

НАРЪЧНИК ЗА УСТОЙЧИВА МОРСКА ХРАНА

Информираните потребители могат да помогнат за спасяването и възстановяването на рибните запаси в Средиземноморието и отвъд него. Имаме три основни съвета:

- Проверявайте етикетите, за да видите какво наистина купувате
- Не яжте малките на рибите, които още не са имали възможността да се размножат
- Опитвайте нещо различно, за да намалите натиска върху запасите на най-популярните видове.

Това са основните положения в многоезичната серия от наръчници на WWF за избор на устойчива морска храна. Тези онлайн наръчници, оптимизирани и за мобилни устройства, предлагат най-важната информация за наличните продукти в 12 различни европейски страни и оценяват много видове по цвятна система, подобна на светлините на светофарите, за да помогнат на купувачите.

Според цвятната система синьото означава сертифицирана, зеленото – опитайте, препоръчваме, оранжевото – премислете, и червеното – избягвайте.

Наръчниците са много лесни за ползване и едновременно с това са основани на научни данни: оценка на риска въз основа на произхода и начина на улов означава, че купувачите може да се информират отвъд специфичните насоки за всеки вид и да решат да купуват риба от определени рибарства и риболовни райони. Данните редовно се актуализират, така че във всеки един момент отразяват какво наистина се случва в океаните.

Ако купувачите се нуждаят от повече убеждаване, за да променят навиците си, наръчниците също така включват вкусни рецепти от известни готвачи, които да вдъхновят потребителите да опитат нещо ново.

www.fishforward.eu/en/online-seafood-guides-launched-in-several-eu-countries/

МОРСКАТА ХРАНА И СРЕДИЗЕМНО МОРЕ: В ЦИФРИ

100%
РЕЦИКЛИРАНО

€34,57 МИЛИАРДА

Европейските средиземноморски страни са похарчили 34,57 милиарда евро за риба и рибни продукти през 2014 г.

93%

От оценените рибни запаси в Средиземно море 93% са застрашени от свръхулов

2,75 МЛН. ТОНА

Европейските средиземноморски страни произвеждат 2,75 милиона тона местна риба и морска храна годишно

1,8 МЛН. ТОНА

Европейските средиземноморски страни внасят 1,8 милиона тона риба и морска храна от развиващите се страни в региона всяка година

Защо сме тук

За да спрем унищожаването на околната среда и да изградим бъдеще, в което хората живеят в хармония с природата.

www.wwf.bg